

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-82-06

Do druku nr 927
Warszawa, 13 października 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Nawiązując do pisma Pana Marszałka z dnia 8 września 2006 r.,
w załączeniu przekazuję **projekt aktu wykonawczego oraz uzasadnienie
projektu ustawy**

**- o zmianie ustawy o postępowaniu
w sprawach dotyczących pomocy
publicznej i niektórych innych ustaw**

uzupełnione o omówienie wyników konsultacji z Komisją Wspólną Rządu
i Samorządu Terytorialnego oraz z Narodowym Bankiem Polskim.

(-) Jarosław Kaczyński

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją

Na podstawie art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 i Nr....., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości, zwanej dalej "pomocą", udzielanej w drodze uchwały rady gminy na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 oraz Nr....., poz.....), zwanej dalej "ustawą".

2. Uchwała rady gminy, o której mowa w ust. 1, przewidująca udzielanie pomocy zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu, nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, z zastrzeżeniem § 3 ust. 2 i § 9 ust. 3.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) nowej inwestycji - należy przez to rozumieć inwestycję polegającą na utworzeniu lub rozbudowie przedsiębiorstwa bądź na rozpoczęciu w przedsiębiorstwie działań obejmujących dokonywanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego; za nową inwestycję uznaje się również nabycie przedsiębiorstwa, które jest w likwidacji albo zostałoby zlikwidowane, gdyby nie zostało nabyte;
- 2) tworzeniu nowych miejsc pracy - należy przez to rozumieć przyrost netto miejsc pracy w danym przedsiębiorstwie, w przeliczeniu na osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy, w porównaniu ze średnim zatrudnieniem z ostatnich pełnych 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym rozpoczęto realizację inwestycji, przy czym miejsca pracy uważa się za związane z nową inwestycją, jeżeli zostały utworzone nie później niż w okresie 3 lat od dnia zakończenia tej inwestycji;
- 3) mikroprzedsiębiorcy, małym i średnim przedsiębiorcy - należy przez to rozumieć mikroprzedsiębiorcę, małego i średniego przedsiębiorcę, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10 z 13.01.2001, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 2, s. 141, z późn. zm.);
- 4) pomocy eksportowej - należy przez to rozumieć pomoc związaną bezpośrednio z ilością wywożonych produktów, ustanowieniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub kosztami bieżącymi dotyczącymi prowadzenia działalności wywozowej;

- 5) podregionach - należy przez to rozumieć podregiony określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2000 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) (Dz. U. Nr 58, poz. 685, z późn. zm.¹⁾).

§ 3. 1. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do udzielania pomocy:

- 1) eksportowej;
- 2) w zakresie działalności związanej z produkcją, przetwarzaniem lub obrotem produktami, o których mowa w załączniku 1 do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;
- 3) w rybołówstwie;
- 4) w sektorach: żegluga morskiej, budownictwa okrętowego, hutnictwa żelaza i stali, górnictwa węgla kamiennego i brunatnego oraz włókien syntetycznych.

2. Pomoc dla przedsiębiorcy innego niż mikroprzedsiębiorca lub mały przedsiębiorca znajdujące się:

- 1) w trudnej sytuacji ekonomicznej, według kryteriów określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących udzielania pomocy publicznej²⁾ lub
 - 2) w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej
- podlega notyfikacji Komisji Europejskiej jako pomoc indywidualna, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Pomoc nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej jako pomoc indywidualna, w przypadku gdy przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 2, zamierza skorzystać lub korzysta z indywidualnej pomocy na restrukturyzację, jeżeli wraz z notyfikacją projektu pomocy indywidualnej na restrukturyzację informacja o pomocy regionalnej została przekazana Komisji Europejskiej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, pomoc może być udzielona po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską pomocy indywidualnej na restrukturyzację.

§ 4. 1. Do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą na wspieranie nowych inwestycji zalicza się:

- 1) cenę nabycia gruntów lub prawa ich wieczystego użytkowania;
- 2) cenę nabycia albo koszt wytworzenia środków trwałych, takich jak budowle i budynki oraz ich wyposażenie związane z nową inwestycją, w szczególności:
 - a) maszyny i urządzenia,
 - b) narzędzia, przyrządy i aparatura,
 - c) wyposażenie techniczne dla prac biurowych,
 - d) infrastruktura techniczna;
- 3) cenę nabycia wartości niematerialnych i prawnych polegających na uzyskaniu patentu, nabyciu licencji lub nieopatentowanego know-how, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku przedsiębiorcy innego niż mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca, koszt określony w ust. 1 pkt 3 uwzględnia się w kosztach inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą w wysokości nieprzekraczającej 25 % wartości kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Wartości niematerialne i prawne, o których mowa w ust. 1 pkt 3, powinny spełniać łącznie następujące warunki:

- 1) będą wykorzystywane wyłącznie przez przedsiębiorcę otrzymującego pomoc regionalną w przedsiębiorstwie zlokalizowanym w podregionie, w którym jest realizowana inwestycja;
- 2) będą nabyte od osoby trzeciej na warunkach nieodbiegających od normalnych praktyk inwestycyjnych;

- 3) będą ujęte w aktywach przedsiębiorstwa oraz pozostaną w jego posiadaniu przez okres co najmniej 5 lat;
- 4) będą podlegać amortyzacji zgodnie z odrębnymi przepisami.

4. Cenę nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych oraz cenę nabycia wartości niematerialnych i prawnych ustala się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.³⁾).

5. W przypadku przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w sektorze transportu, do kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą nie zalicza się kosztów zakupu środków transportu.

6. W przypadku gdy przed nabyciem przedsiębiorstwa w stosunku do jego składników udzielono już pomocy publicznej, ceny nabycia tych składników nie zalicza się do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą.

§ 5. Do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją zalicza się ponoszone przez przedsiębiorcę dwuletnie koszty pracy nowo zatrudnionych pracowników, obejmujące koszty wynagrodzenia brutto powiększone o wszystkie obowiązkowe płatności związane z ich zatrudnieniem.

§ 6. 1. Warunkiem udzielenia pomocy jest:

- 1) dokonanie zgłoszenia właściwemu organowi podatkowemu przed rozpoczęciem realizacji inwestycji o zamiarze korzystania z pomocy, w trybie i formie określonymi uchwałą rady gminy, o której mowa w § 1 ust. 1;
- 2) zobowiązanie się do pokrycia co najmniej 25 % kosztów inwestycji ze środków własnych, przy czym przez środki własne należy rozumieć środki, które nie zostały uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z udzieloną pomocą publiczną, w szczególności w formie: kredytów preferencyjnych, dopłat do oprocentowania kredytów, gwarancji i poręczeń na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 3) zakończenie nowej inwestycji lub utworzenie nowych miejsc pracy związanych z tą inwestycją w terminie określonym uchwałą rady gminy, o której mowa w § 1 ust. 1;
- 4) zobowiązanie się do: w przypadku pomocy na wspieranie nowych inwestycji - utrzymania inwestycji w danym podregionie co najmniej przez 5 lat od dnia jej zakończenia lub w przypadku pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją - utrzymania nowo utworzonych miejsc pracy co najmniej przez 5 lat od dnia ich utworzenia.

2. Do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą zalicza się koszty poniesione po dokonaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

§ 7. 1. Przedsiębiorca nabywa prawo do pomocy z dniem dokonania zgłoszenia.

2. Pomoc przysługuje od dnia powstania obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami ustawy do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym przekroczone maksymalną intensywność pomocy, o której mowa w § 8, lub maksymalną wielkość pomocy wymienionej w § 9 ust. 1, nie dłużej niż do upływu terminu korzystania z pomocy określonego w uchwale rady gminy, o której mowa w § 1 ust. 1.

§ 8. 1. Maksymalna intensywność pomocy, liczona jako stosunek ekwiwalentu dotacji netto do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, wynosi 50 %, z wyjątkiem obszarów należących do podregionów oznaczonych numerami statystycznymi 4, 17 i 30, w których

maksymalna intensywność pomocy wynosi 40 %, oraz podregionów oznaczonych numerami statystycznymi 22 i 42, w których maksymalna intensywność pomocy wynosi 30 %.

2. W przypadku przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze motoryzacyjnym dopuszczalna intensywność pomocy wynosi 30 % maksymalnej intensywności pomocy określonej dla danego obszaru w ust. 1, jeżeli wielkość planowanej pomocy wyrażonej jako ekwiwalent dotacji brutto przekracza równowartość 5.000.000 euro.

3. Maksymalną intensywność pomocy udzielanej mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, z wyjątkiem przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w sektorze transportu, podwyższa się o 15 punktów procentowych wyrażonych jako ekwiwalent dotacji brutto w stosunku do maksymalnej intensywności, określonej w ust. 1 i 2.

§ 9. 1. W przypadku dużego projektu inwestycyjnego maksymalną wielkość pomocy ustala się zgodnie ze wzorem:

$$I = R \times (50.000.000 \text{ euro} + 0,5 \times B + 0,34 \times C),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

I - dopuszczalną wielkość pomocy dla dużego projektu inwestycyjnego;

R - intensywność pomocy określoną w § 8 ust. 1 - w zależności od podregionu, w którym ma być zlokalizowana inwestycja;

B - wielkość kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą przekraczającą równowartość 50.000.000 euro a nieprzekraczającą równowartości 100.000.000 euro;

C - wielkość kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą przekraczającą równowartość 100.000.000 euro.

2. Za duży projekt inwestycyjny uznaje się projekt nowej inwestycji, której koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą, określone w § 4, przekraczają równowartość 50.000.000 euro, przy czym:

1) koszty te obejmują wydatki ponoszone w okresie 3 lat przez jednego lub więcej przedsiębiorców realizujących dany projekt inwestycyjny oraz

2) środki trwale są powiązane ze sobą fizycznie lub funkcjonalnie i służą realizacji ściśle określonego celu, w szczególności produkcji produktu lub produktów, o ile są one wytwarzane przy wykorzystaniu takich samych surowców.

3. Notyfikacji Komisji Europejskiej jako pomoc indywidualna podlega pomoc przeznaczona na duży projekt inwestycyjny, w odniesieniu do którego wysokość projektowanej pomocy przekracza maksymalną dopuszczalną pomoc, jaką mógłby otrzymać przedsiębiorca realizujący inwestycję o równowartości 100.000.000 euro, z uwzględnieniem zasad stosowanych przy obliczaniu pomocy dla dużych projektów inwestycyjnych.

4. Wyrażone w euro kwoty określone w ust. 1-3 przelicza się na złote według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego, ogłoszonego w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym udzielono pomocy.

§ 10. 1. Pomoc regionalna na wspieranie nowych inwestycji może być udzielana wraz z pomocą regionalną na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, pod warunkiem że łączna wielkość pomocy regionalnej nie przekracza maksymalnej intensywności pomocy, określonej w § 8, albo wielkości pomocy regionalnej ustalonej zgodnie z § 9 ust. 1, przy czym przy ustaleniu wielkości pomocy bierze się pod uwagę wyższe kwoty kosztów

kwalifikujących się do objęcia pomocą: na wspieranie nowych inwestycji albo na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

2. Pomoc regionalna, o której mowa w rozporządzeniu, podlega sumowaniu z każdą inną pomocą przeznaczoną na realizację tej samej inwestycji lub na tworzenie nowych miejsc pracy w związku z tą samą inwestycją, w tym udzielaną ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, i nie może przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy, określonej w § 8, albo wielkości pomocy ustalonej zgodnie z § 9 ust. 1.

§ 11. 1. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

- ¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 12, poz. 101, z 2002 r. Nr 34, poz. 311, Nr 177, poz. 1458 i Nr 191, poz. 1594, z 2003 r. Nr 208, poz. 2021, z 2004 r. Nr 98, poz. 998 i Nr 254, poz. 2534, z 2005 r. Nr 206, poz. 1705 oraz z 2006 r. Nr 34, poz. 237.
- 2) Kryteria te są określone w pkt 9-11 Wytocznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C 244 z 01.10.2004).
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją został przygotowany na podstawie delegacji zawartej w art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 oraz Nr....., poz.....).

Celem tego rozporządzenia jest określenie szczegółowych warunków udzielania pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (zatem pomocy niebędącej pomocą *de minimis*) w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości, wprowadzanego w drodze uchwały rady gminy na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Projekt rozporządzenia został opracowany na podstawie Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej (Dz. Urz. C 74 z 10.03.1998) oraz Wielosektorowych zasad ramowych dotyczących pomocy regionalnej na rzecz dużych projektów inwestycyjnych (Dz. Urz. C 70 z 19.03.2002).

Po wejściu w życie przepisów rozporządzenia rady gmin będą mogły udzielać, w formie uchwał, pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, na warunkach określonych w rozporządzeniu, bez konieczności notyfikacji tych uchwał i pomocy wynikającej z nich dla indywidualnych podmiotów do Komisji Europejskiej.

Rozporządzenie określa w szczególności:

- 1) rodzaje kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą,
- 2) warunki korzystania z programu pomocowego, w tym wymagany okres prowadzenia działalności gospodarczej lub utrzymania nowo utworzonych miejsc pracy - w związku z udzieleniem pomocy na daną inwestycję,
- 3) maksymalną wielkość pomocy dla obszarów, na których może być udzielana pomoc.

W § 1 określony został zakres regulacji i podstawa prawna udzielania pomocy regionalnej na nowe inwestycje lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

W § 2 zawarto definicje: nowej inwestycji, tworzenia nowych miejsc pracy, mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy, pomocy eksportowej oraz podregionów.

W § 3 wymieniono rodzaje działalności oraz sektory, w których przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania. W przepisie tym zostały również określone przypadki, w których pomoc udzielana na podstawie projektowanego rozporządzenia będzie podlegać notyfikacji do Komisji Europejskiej jako pomoc indywidualna. Dotyczy to pomocy dla przedsiębiorcy innego niż mikroprzedsiębiorca lub mały przedsiębiorca, będącego w trudnej sytuacji ekonomicznej lub w okresie restrukturyzacji, przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej, z wyjątkiem sytuacji wymienionych w ust. 3 tego przepisu. Powyższe jest zgodne z pkt 70 Wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. C 244 z 1.10.2004).

W § 4 i § 5 wymieniono rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą regionalną na wspieranie nowych inwestycji oraz na utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją

W § 6 zostały określone warunki korzystania z programu pomocowego, tj. dokonanie zgłoszenia przez przedsiębiorcę właściwemu organowi podatkowemu przed rozpoczęciem realizacji inwestycji oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy do pokrycia co najmniej 25 % kosztów inwestycji ze środków własnych i utrzymania inwestycji przez okres 5 lat. Warunki te wynikają ze wspólnotowego prawa pomocy publicznej. Ponadto doprecyzowano, że do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą zalicza się wyłącznie koszty poniesione po dokonaniu zgłoszenia przez przedsiębiorcę ubiegającego się o pomoc.

Z uwagi na fakt, iż korzystanie ze zwolnienia z podatku od nieruchomości jest uzależnione od istnienia przedmiotów opodatkowania, których przedsiębiorca może jeszcze nie posiadać w chwili dokonania zgłoszenia (np. nie powstały jeszcze budynki wchodzące w skład nowej inwestycji) w § 7 oddzielnie określono termin, od którego przedsiębiorca nabywa prawo do pomocy i termin, w którym ta pomoc przysługuje.

W celu nieprzekroczenia maksymalnej intensywności pomocy stosowanej w przypadkach udzielania pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy w § 8 rozporządzenia podano dopuszczalne jej poziomy na określonych obszarach. W przepisie tym określono również maksymalną intensywność pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz zakres i warunki udzielania pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w sektorze motoryzacyjnym.

Przepis § 9 zawiera szczegółowe zasady obliczania wielkości pomocy regionalnej w przypadku wspierania dużych projektów inwestycyjnych.

Zasady kumulacji pomocy publicznej przeznaczonej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją z każdą inną pomocą uzyskiwaną na ten cel zawarto w § 10.

W § 11 określono termin wejścia w życie regulacji. Przedsiębiorcy, którzy przystąpią do programu pomocowego nabędą prawo do korzystania z pomocy, aż do momentu wyczerpania maksymalnej dopuszczalnej intensywności, chyba że rada gminy określi w uchwale okres obowiązywania zwolnienia.

Ocena skutków regulacji

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Rozporządzenie adresowane jest do rad gmin – organów udzielających pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, a także do przedsiębiorców ubiegających się o taką pomoc.

Zatem po wejściu w życie przepisów rozporządzenia rady gmin będą mogły udzielać, w formie uchwał, pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, na warunkach określonych w rozporządzeniu, bez konieczności notyfikacji tych uchwał i pomocy wynikającej z nich dla indywidualnych podmiotów do Komisji Europejskiej.

Celem wprowadzenia przedmiotowego rozporządzenia jest precyzyjne określenie warunków, na jakich gminy mogą udzielać pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości, tak aby

uchwały rad gmin zgodne z warunkami określonymi w rozporządzeniu nie podlegały notyfikacji do Komisji Europejskiej. Zatem rozporządzenie ma na celu uproszczenie procedury udzielania pomocy regionalnej przez gminy.

Warunki udzielania pomocy zostały tak sformułowane, aby zagwarantować, że naruszenie konkurencji spowodowane udzieleniem pomocy będzie zrekompensovane przez pozytywne następstwa o charakterze społeczno-gospodarczym.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Finansów. Zostanie również przesłany do konsultacji: Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, Związkowi Miast Polskich, Unii Metropolii Polskich, Związkowi Gmin Wiejskich RP, Unii Miasteczek Polskich, Krajowej Izbie Gospodarczej, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych oraz Business Centre Club oraz do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Zakres oceny skutków regulacji

Rozporządzenie skierowane jest do gmin udzielających pomocy publicznej, w związku z tym nie spowoduje powstania dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. Nie ma także bezpośredniego wpływu na budżet gmin, gdyż określa jedynie warunki udzielania pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, a nie stanowi podstawy prawnej jej udzielania.

Pomoc publiczna w formie zwolnień podatkowych uchwalanych przez rady gmin przedsiębiorcom, w zakresie regulowanym w projektowanym rozporządzeniu, była i jest udzielana także obecnie.

Zgodnie z danymi sprawozdawczości UOKiK w 2004 r. wielkość udzielonej pomocy w tej formie przez gminy wynosiła 102,5 mln zł, w tym udział pomocy udzielanej na cele regionalne: wsparcie inwestycji oraz zatrudnienia związanego z inwestycjami wynosił około 30%.

Ze zwolnień w podatku od nieruchomości skorzystało 1710 przedsiębiorstw, w tym: 51,6% małych przedsiębiorstw, 31,9% średnich, 12,3% dużych oraz 4,3% przedsiębiorstw mikro, przy czym 40,5% ogólnej wartości udzielonych zwolnień stanowiły zwolnienia, z których korzystały duże przedsiębiorstwa, 33,3% - średnie, 24,8% małe, a zaledwie 1,3% przedsiębiorstwa mikro. Przeciętnie 1 przedsiębiorstwo otrzymało pomoc w wysokości 60 tys. zł, w tym duże 198 tys. zł, średnie 63 tys. zł, małe 29 tys. zł, mikro 18,4 tys. zł. O podmiotowej strukturze zwolnień stanowi możliwość spełnienia przez podmioty warunków przyznania pomocy (nowe inwestycje, stworzenie miejsc pracy), która jest relatywnie większa w elastycznych na potrzeby rynku średnich i małych przedsiębiorstw. Zasadniczo czynnikiem kształtującym strukturę wartościową jest natomiast wysokość opłacanego podatku od nieruchomości, a tym samym udzielonego zwolnienia.

Projekt rozporządzenia przez zmniejszenie barier formalno-biurokratycznych w udzieleniu pomocy publicznej przez gminy może pośrednio przyczynić się do wzrostu liczby gmin zainteresowanych wykorzystaniem zwolnień podatkowych w polityce pobudzenia przedsiębiorczości i ograniczenia bezrobocia na rynku lokalnym. Można zatem szacować, że wielkość udzielonej pomocy wzrośnie w stosunku do stanu obecnego z ww. przyczyny, a także ze względu na coroczną waloryzację stawek podatku od nieruchomości i tym samym wzrost wielkości zwolnienia podatkowego.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy, rozwój regionalny oraz na konkurencyjność gospodarki.

Projektowane rozporządzenie zapewnia, iż w przypadku działań gmin na rzecz rozwoju poprzez udzielanie pomocy w formie uchwał rad gmin, pomoc regionalna na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją będzie zgodna z przepisami Unii Europejskiej i nie będzie wymagała indywidualnej notyfikacji do Komisji Europejskiej, przez co proces udzielania pomocy publicznej będzie przebiegał w sposób bardziej efektywny.

Można się spodziewać, iż udział celów regionalnych w ogólnej kwocie pomocy udzielonej przez gminy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości wzrośnie, co przełoży się na wzrost nakładów inwestycyjnych oraz zatrudnienia.

Co więcej, konstrukcja programu określająca warunki, na jakich pomoc ma być przyznana, wpłynie na większą koncentrację środków dla poszczególnych beneficjentów, co przełoży się na ich efektywności i skuteczność. To z kolei przełoży się na napływ kolejnych inwestycji, podobnie jak w przypadku stref ekonomicznych, realizowanych już bez wsparcia środków publicznych. Ze względu na fakt, iż dokładne warunki przyznania wsparcia zostaną określone przez gminy, trudno w tej chwili szacować dokładny wpływ rozporządzenia na rynek pracy oraz konkurencyjność gospodarki, jednak z pewnością będzie on pozytywny.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy ma na celu uregulowanie kwestii notyfikowania, monitorowania i sprawozdawczości pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie, które to zagadnienia zostały wyłączone z zakresu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291) na podstawie art. 4 obecnie obowiązujących przepisów. W projekcie ustawy przyjęto założenie, że za pomoc publiczną w rolnictwie lub rybołówstwie będzie odpowiedzialny minister właściwy do spraw rolnictwa. Podziału kompetencji i zadań dokonano albo przez dodanie w poszczególnych przepisach, tam gdzie było to możliwe, po wyrazach „Prezes Urzędu” użytych w odpowiednich przypadkach wyrazów „a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – minister właściwy do spraw rolnictwa,” albo przez zmianę brzmienia przepisów.

Ponadto projekt zawiera szereg zmian, które mają na celu uporządkowanie lub doprecyzowanie dotychczas obowiązujących przepisów. Konieczność dokonania nowelizacji wynika z praktyki ponad rocznego stosowania przepisów ustawy.

W projekcie ustawy nie uregulowano kwestii dotyczącej pomocy istniejącej w rolnictwie przewidzianej w Traktacie Akcesyjnym (Załącznik IV Rozdział 4 Rolnictwo), gdyż przepisy Traktatu w tym zakresie są wystarczające. Za pomoc istniejącą w rozumieniu art. 88 ust. 1 Traktatu WE uznaje się systemy pomocy i pomoc indywidualną przyznawaną w odniesieniu do działalności związanej z produkcją, przetwarzaniem lub wprowadzeniem na rynek produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu WE, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i produktów pochodnych, stosowane w nowych państwach członkowskich przed dniem przystąpienia do Unii Europejskiej i nadal stosowane po tym dniu, pod warunkiem, że o środkach pomocowych Komisja została powiadomiona w terminie czterech miesięcy od dnia przystąpienia. Powiadomienie to zawiera informację dotyczącą podstaw prawnych w odniesieniu do każdego ze środków pomocowych. Środki pomocowe uznaje

się za „istniejącą” pomoc w rozumieniu art. 88 ust. 1 Traktatu WE do końca trzeciego roku od dnia przystąpienia. Sprawozdania z pomocy istniejącej przekazywane są przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na formularzach udostępnianych przez Komisję Europejską. Po okresie przejściowym, tj. 3 latach od dnia akcesji, udzielanie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie będzie możliwe po uprzednim notyfikowaniu programów pomocowych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Komisji Europejskiej lub poinformowanie Komisji o zamiarze jej udzielania.

W projekcie ustawy uwzględniono wspólnotowe akty prawne dotyczące pomocy publicznej udzielanej w rolnictwie lub rybołówstwie, jak również zawarto w nim definicję rolnictwa i rybołówstwa.

W prawie wspólnotowym kwestie pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie regulowane są przez przepisy Traktatu WE oraz wydane na jego podstawie rozporządzenia, w tym w szczególności:

- 1) rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.Urz. WE L 83 z 27.03.1999, str. 1),
- 2) rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1),
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej (Dz.Urz. WE L 10 z 13.01.2001, str. 20),
- 4) rozporządzenie Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz.Urz. WE L 337 z 13.12.2002, str. 3),
- 5) rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.Urz. WE L 10 z 13.01.2001, str. 33),

- 6) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1595/2004 z dnia 8 września 2004 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwórstwem i obrotem produktami rybołówstwa (Dz.Urz. WE L 291 z 14.09.2004, str. 3),
- 7) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1/2004 z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwarzaniem i obrotem produktami rolnymi (Dz.Urz. WE L 1 z 3.01.2004, str. 1),
- 8) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1860/2004 z dnia 6 października 2004 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis dla sektora rolnego i sektora rybołówstwa (Dz.Urz. UE L 325 z 28.10.2004, str. 4).

Ponadto interpretacje poszczególnych pojęć i instytucji prawa wspólnotowego z zakresu pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie zawarte są w komunikatach i wytycznych Komisji, w tym w szczególności:

- 1) w Wytycznych Wspólnotowych w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym (Dz.Urz. WE C 28 z 1.02.2000, str. 2),
- 2) w Wytycznych Wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.Urz. UE C 244 z 1.10.2004, str. 2).

W art. 2 w pkt 3 dodano dwa rozporządzenia wydane na podstawie art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98 dotyczące pomocy udzielanej w ramach wyłączeń grupowych małym i średnim przedsiębiorstwom prowadzącym działalność związaną z produkcją, przetwórstwem i obrotem produktami rybołówstwa oraz produktami rolnymi.

W art. 2 dodano pkt 4a wprowadzający definicję rozporządzenia o pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie.

W art. 2 dodano pkt 10a-10c, wprowadzając definicję pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, rolnictwa i rybołówstwa.

W definicji pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie odwołano się do definicji tej pomocy zawartej w art. 3 rozporządzenia o pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie.

W definicji rolnictwa określono, że jest to działalność związana z produkcją, przetwarzaniem i obrotem produktami rolnymi wymienionymi w przepisach dotyczących pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwórstwem i obrotem produktami rolnymi, które obejmują wszystkie kategorie produktów rolnych przewidzianych przepisami Unii Europejskiej, stanowiąc, że produktami rolnymi są:

- 1) produkty wymienione w Załączniku I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i akwakultury objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000,
- 2) produkty zaliczające się do kodów CN 4502, 4503 i 4504 (produkty z korka),
- 3) produkty przeznaczone do imitowania lub zastępowania mleka i przetworów mlecznych, określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/87.

Definiując pojęcie rybołówstwa określono, że rybołówstwem jest działalność związana z produkcją, przetwarzaniem i obrotem produktami rybołówstwa, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz.Urz. WE L 17 z 21.01.2000; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 4, t. 4, str. 198).

Ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej w art. 2 pkt 11 definiowała dzień udzielenia pomocy, jako dzień nabycia przez przedsiębiorcę prawa do pomocy. Definicja ta odzwierciedla sposób ustalania chwili udzielenia pomocy obowiązujący również w prawie wspólnotowym (np. pkt 5 preambuły rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis (Dz.Urz. WE L 10 z 13.01.2001). Z uwagi na to, że w praktyce szereg wątpliwości budziło określenie dnia udzielenia pomocy w formie ulgi podatkowej na podstawie aktu normatywnego bez konieczności

wydania decyzji, ustawodawca dodatkowo zdefiniował tę kwestię w art. 2 pkt 11 lit. a-c nowelizowanej ustawy. Jednakże z praktyki stosowania dotychczasowych przepisów wynika, że w niektórych przypadkach nabycie przez przedsiębiorcę prawa do otrzymania pomocy w ww. formie może nastąpić w innej chwili niż wskazują powyższe przepisy. Sytuacja taka ma miejsce, np. w przypadku pomocy udzielanej na podstawie art. 3 i 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz ustawy o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 137, poz. 1303, z późn. zm.), której szczegółowe zasady udzielania zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis bankom spółdzielczym (Dz. U. Nr 267, poz. 2648). Stąd też powstała konieczność uregulowania powyższej kwestii przez dodanie sformułowania „chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej”. Pozwala ono na uwzględnienie wszelkich szczególnych przypadków związanych z określeniem dnia powstania prawa do udzielania pomocy publicznej. Treść wprowadzanej zmiany wymagała wprowadzenia odpowiedniej regulacji poza art. 2 (słowniczkiem) nowelizowanej ustawy i dodania art. 11a regulującego całościową kwestię dnia udzielenia pomocy.

Art. 3 nowelizowanej ustawy odsyła w zakresie warunków dopuszczalności pomocy do odpowiednich przepisów prawa wspólnotowego. W projekcie proponuje się rozszerzenie przedmiotowego odesłania, w porównaniu z obecnie obowiązującym art. 3 ustawy, o wskazanie art. 16 Traktatu WE, w świetle którego oceniana jest dopuszczalność udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców świadczących usługi w ogólnym interesie gospodarczym. Przepis ten stanowi, że Wspólnota i państwa członkowskie, każde w granicach swych kompetencji i w granicach stosowania Traktatu WE, zapewnią, aby te usługi funkcjonowały na podstawie zasad i na warunkach, które pozwolą im wypełniać ich zadania. Wypełnienie powyższego obowiązku ma się odbywać bez uszczerbku dla art. 73, 86 i 87 Traktatu WE oraz zważywszy na miejsce, jakie usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zajmują wśród wspólnych wartości Unii Europejskiej, jak również ich znaczenie we wspieraniu jej spójności społecznej i terytorialnej. Natomiast wykreślone zostało w nowe-

lizowanym przepisie odesłanie do art. 296 TWE, który nie określa warunków dopuszczalności pomocy, a reguluje jedynie prawo państw członkowskich do podejmowania środków, jakie uważają one za konieczne w celu ochrony podstawowych interesów ich bezpieczeństwa, jeżeli środki te odnoszą się do produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi. Zmiana w art. 3 nowelizowanej ustawy nie niesie za sobą zmiany treści normatywnej zasad udzielania pomocy publicznej, które są regulowane przez bezpośrednio obowiązujące przepisy prawa wspólnotowego. Ma ona jedynie za zadanie skorygowanie (doprecyzowanie) obowiązującej dotychczas regulacji, która ma charakter informacyjny.

Zmiana wprowadzona do art. 5 wynika z konieczności określenia sposobu obliczania pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, wprowadzenia obowiązku wydawania beneficjentowi pomocy zaświadczeń, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie. W związku z powyższymi zmianami art. 5 niezbędna jest również nowelizacja rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 5 ust. 3, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis (Dz. U. Nr 187, poz. 1930).

Uregulowania wymagała również kwestia opiniowania projektów programów pomocowych przewidujących udzielenie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, którą przypisano ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa w art. 7 ust. 3a nowelizowanej ustawy. Wprowadzenie takiego przepisu wynikało z założeń leżących u podstaw nowelizowanej ustawy, tj. wprowadzenia kwestii notyfikowania, monitorowania i sprawozdawczości pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie, którą przypisano ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. Dodatkowo wprowadzono przepis art. 3b stanowiący, analogicznie jak w przypadku innych programów pomocowych w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie opracowywanych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, że takie projekty programu pomocowego, przewidujące udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, nie podlegają opiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Zmiana art. 8 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej wynika w szczególności z proponowanych zmian w zakresie przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84, z późn. zm.). Podstawowym celem ww. zmian jest uproszczenie systemu udzielania pomocy publicznej przez organy gmin w formie zwolnień podatkowych (w szczególności ułatwienie udzielania pomocy, która podlega notyfikacji do Komisji Europejskiej). Początkowo proponowano ograniczenie zastosowania art. 8 do pomocy publicznej udzielanej na podstawie ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Z dotychczasowego doświadczenia UOKiK wynika bowiem, że zwolnienia podatkowe są najczęściej stosowanym przez organy gmin instrumentem pomocowym. Opracowanie tzw. ogólnokrajowych programów pomocowych w tym zakresie ma zasadnicze znaczenie. Jednakże w toku prac nad projektem nowelizacji uznano za celowe pozostawienie możliwości przygotowania programów ogólnokrajowych dotyczących również innych przepisów, na podstawie których jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać pomocy publicznej. Przygotowanie programów ogólnokrajowych w zakresie pomocy publicznej udzielanej przez jednostki samorządu terytorialnego uwzględniono w przepisach obecnie obowiązującej ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (zgodnie z art. 66 ww. ustawy przewidywano, że programy miały wejść w życie do dnia 31 grudnia 2004 r.). Jednakże brak odpowiednich uregulowań w przepisach ustawy o podatkach i opłatach lokalnych powoduje, że art. 8 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej nie ma obecnie zastosowania. Do czasu przygotowania programów ogólnokrajowych nie jest możliwa notyfikacja projektów aktów prawa miejscowego przewidujących udzielanie pomocy publicznej. Ograniczenie możliwości notyfikacji projektów aktów prawa miejscowego ma jednak charakter czasowy. Po wejściu w życie programów ogólnokrajowych, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego opracuje program pomocowy dotyczący innej pomocy (nie objętej programami ogólnokrajowymi), będzie on podlegał notyfikacji na zasadach określonych w ustawie o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Zmiana przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych umożliwi przygotowanie tzw. programów ogólnokrajowych w formie rozporządzeń Rady Ministrów, w których określone będą dopuszczalne przeznaczenia pomocy publicznej (najczęściej udzielanej przez gminy) oraz ramowe warunki udzielania pomocy zgodne z warunkami dopuszczalności pomocy wynikającymi z prawa wspólnotowego. Notyfikacji do Komisji Europejskiej podlegać będą projekty ww. rozporządzeń. Powyższe oznacza, że uchwały przewidujące udzielanie pomocy publicznej w formie zwolnień podatkowych, podejmowane przez rady gmin na podstawie przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, można będzie podzielić na 3 kategorie:

- 1) uchwały przewidujące udzielanie pomocy de minimis (będą podlegać zgłoszeniu do Prezesa Urzędu na dotychczasowych zasadach określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej),
- 2) uchwały przewidujące udzielanie pomocy publicznej zgodnie z warunkami określonymi w jednym z ww. rozporządzeń Rady Ministrów wydawanych na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Podjęcie takiej uchwały będzie oznaczało „przystąpienie” do programu ogólnokrajowego. Jednocześnie przedmiotowa uchwała rady gminy nie będzie podlegać opiniowaniu przez Prezesa Urzędu albo ministra właściwego do spraw rolnictwa, ani notyfikacji do Komisji Europejskiej. Projekt nowelizacji przewiduje natomiast obowiązek przesłania podjętej uchwały do Prezesa Urzędu w terminie 30 dni od jej wejścia w życie. Prezes Urzędu będzie ewidencjonować przedmiotowe uchwały (zgodnie z projektowanym art. 33a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej),
- 3) uchwały przewidujące udzielanie pomocy publicznej innej (na innych warunkach) niż określone w rozporządzeniach Rady Ministrów wydanych na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Projekt takiej uchwały, jako projekt programu pomocowego, będzie podlegać opiniowaniu przez Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministra właściwego do spraw rolnictwa, i notyfikacji do Komisji Europejskiej. Do notyfikacji projektu

uchwały nie będzie wymagana zgoda Rady Ministrów – notyfikacja będzie dokonywana niezwłocznie po wydaniu opinii.

Z uwagi na to, że projekt programu pomocowego, dotyczący zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w formie rozporządzenia Rady Ministrów wydawanego na podstawie art. 70 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, został zaakceptowany przez Komisję Europejską (decyzja KE z dnia 11 maja 2006 r. K(2006)1976) i w najbliższym czasie powinien zostać przyjęty przez Radę Ministrów, zasadne jest zachowanie możliwości wprowadzenia tego programu w życie oraz przystępowania do niego przez gminy. Umożliwi to udzielanie pomocy regionalnej przez gminy do czasu ustanowienia programu pomocowego na podstawie nowelizowanych przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W tym przypadku również nie będzie konieczności występowania z wnioskiem o notyfikację uchwały do Komisji Europejskiej (jak w ww. pkt 3). Uregulowanie tej materii w przepisach przejściowych ustawy wynika z ograniczonego czasowo obowiązywania art. 70 ust. 3, który jest obecnie jedyną podstawą prawną do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia stanowiącego program ogólnokrajowy w zakresie zwolnień podatkowych w podatkach i opłatach lokalnych. Przepis przejściowy ma zatem bardzo istotne znaczenie dla ułatwienia udzielania pomocy publicznej na podstawie uchwał rad gmin w czasie koniecznym do ustanowienia programu ogólnokrajowego na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Przyjęcie programów ogólnokrajowych znacznie uprości procedurę udzielania pomocy publicznej przez organy gmin. Jednocześnie projekt nowelizacji ustawy przewiduje ewidencjonowanie przez Prezesa Urzędu aktów prawa miejscowego dotyczących „przystąpienia” do programów ogólnokrajowych (art. 33a projektowanej ustawy). Obowiązek przesyłania przez właściwe organy ww. aktów do Prezesa Urzędu pozwoli ustalić faktyczny zakres zastosowania programów ogólnokrajowych.

Art. 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej stanowi, że notyfikacji podlega również istotna zmiana programu zatwierdzonego przez Komisję Europejską lub zmiana

pomocy indywidualnej lub pomocy na restrukturyzację, dotycząca w szczególności wielkości pomocy, jej formy, przeznaczenia lub warunków jej udzielania. Zmiana w art. 9 polega na odesłaniu w zakresie określenia pojęcia „zmiany” zatwierdzonej przez Komisję Europejską pomocy, która wymaga notyfikacji, bezpośrednio do art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.Urz. UE L 140 z 30.4.2004), które określa jaka zmiana pomocy istniejącej powinna być przedmiotem notyfikacji. Rozwiązanie powyższe przyczyni się do usunięcia wątpliwości interpretacyjnych, które istniały w tym zakresie.

Kompetencje Prezesa Urzędu w zakresie postępowania notyfikacyjnego, postępowania przed Komisją, zwrotu pomocy przyznanej niezgodnie z zasadami wspólnego rynku oraz pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, monitorowania pomocy publicznej, kontroli u beneficjenta pomocy, kar pieniężnych oraz postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości przypisano w zakresie rolnictwa i rybołówstwa ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa w następujących przepisach: art. 7 ust. 3a, art. 11b, art. 12, art. 15 ust. 1, art. 16, art. 18 ust. 4, art. 19 ust. 1, art. 20, art. 21 ust. 4, art. 26 ust. 1, art. 29 ust. 7, art. 31.

Ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, w zakresie procedury przygotowania do notyfikacji Komisji Europejskiej projektów programów pomocowych zawartych w projektach ustaw, reguluje postępowanie w odniesieniu do rządowych projektów ustaw. Wobec zastrzeżenia przez art. 112 Konstytucji do unormowania w Regulaminie Sejmu uchwalonym przez Sejm m.in. kwestii porządku prac Sejmu i działalności jego organów, ww. ustawa nie zawiera przepisów określających sposób postępowania z projektami ustaw złożonych Marszałkowi Sejmu z inicjatywy poselskiej, Senatu, Prezydenta RP i grupy obywateli. Pomimo, że przypadki zawarcia w całości w ustawie programu pomocowego należą do wyjątkowych, zasadność uwzględnienia w Regulaminie Sejmu RP sposobu postępowania w tych przypadkach nie powinna budzić wątpliwości. Obowiązek notyfikacji programów pomocowych ciążyący na państwie członkowskim obejmuje bowiem wszystkie projekty

środków pomocowych. Do dnia dzisiejszego kwestie te nie zostały uregulowane w Regulaminie Sejmu RP. Stąd też w projekcie ustawy wprowadza się art. 11b, który zapewnia wykonywanie obowiązku notyfikacji w odniesieniu do innych niż rządowe projektów ustaw. Proponuje się, aby obowiązki ciążące, zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, na podmiocie opracowującym program pomocowy – w przypadku projektów programów pomocowych opracowanych przez podmiot niebędący organem administracji publicznej – wykonywał organ właściwy na podstawie Regulaminu Sejmu RP. Jednocześnie proponowana regulacja ma charakter podstawowy i może być rozszerzona w przypadku uznania, że zachodzi potrzeba bardziej szczegółowego określenia w ustawie zadań właściwych organów Sejmu w przypadku projektów ustaw (innych niż rządowe) będących programami pomocowymi.

Zgodnie z proponowaną regulacją określoną w art. 12 ust. 1, obowiązek uzyskania opinii Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie ministra właściwego do spraw rolnictwa, istnieć będzie w przypadku projektów programów pomocowych przewidujących udzielanie pomocy w ramach wyłączeń grupowych, pomocy indywidualnej, a także pomocy indywidualnej na restrukturyzację (niezależnie od tego, czy podmiot opracowujący program pomocowy posiada zamiar jego notyfikacji). Natomiast obowiązek ten nie spoczywa na podmiotach zamierzających udzielić pomocy indywidualnej objętej wyłączeniami grupowymi, z zastrzeżeniem przypadku, gdy zamierzają one wystąpić o dokonanie notyfikacji tej pomocy (art. 12 ust. 1a). Praktyka stosowania przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej wskazała, że niecelowe jest dalsze utrzymywanie w mocy przepisów przewidujących obowiązek uzyskania opinii Prezesa Urzędu w przypadku istotnej zmiany projektu pomocy przed dokonaniem jej notyfikacji (art. 12 ust. 2 nowelizowanej ustawy). Przez ponad półtora roku stosowania ww. ustawy, nie wydana została przez Prezesa Urzędu żadna opinia dotycząca nienotyfikowanego projektu pomocy. Ponadto obowiązek nałożony w art. 12 ust. 2 nowelizowanej ustawy, należy uznać za zbędne skomplikowanie procedury notyfikacyjnej. We wskazanej powyżej sytuacji, w związku z prowadzonym przez Prezesa Urzędu postępowaniem

przed Komisją Europejską, posiada on informacje o mających miejsce zmianach projektu (takie informacje będzie więc posiadał także minister właściwy do spraw rolnictwa w zakresie projektów pomocy w rolnictwie lub rybołówstwie). Z powyższych względów wskazane jest uchylenie ww. przepisu.

W art. 12 ust. 3 projektowanej ustawy wprowadzono zasadę, że projekty programów pomocowych w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie opracowywanych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa nie wymagają dodatkowo jego opinii.

W celu usunięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, co do formy prawnej opinii wydawanej przez Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministra właściwego do spraw rolnictwa, wprowadzony został przepis art. 12 ust. 5, który jednoznacznie wskazuje, że do opinii nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Obowiązująca ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej w sposób kompleksowy normuje postępowanie notyfikacyjne, które obejmuje m.in. wydanie opinii przez Prezesa Urzędu, a którego zasadniczym celem jest przygotowanie w prawidłowy sposób notyfikacji pomocy Komisji Europejskiej, która posiada wyłączną kompetencję do stwierdzenia, czy określony środek pomocowy jest zgodny z zasadami udzielania pomocy. Opinia wydawana przez Prezesa Urzędu (a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie również ministra właściwego do spraw rolnictwa) ma jedynie informacyjny charakter (wskazuje propozycje zmian w celu zapewnienia zgodności projektu pomocy ze wspólnym rynkiem) i poprzedza wszczęcie postępowania bezpośrednio przed Komisją Europejską. Dopiero zaś zatwierdzenie przez Komisję Europejską zgłoszonej, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej przy Unii Europejskiej w Brukseli, planowanej pomocy, umożliwia polskiemu organowi udzielenie pomocy publicznej. Dodatkowo należy zauważyć, że postępowanie notyfikacyjne zostało odmiennie uregulowane w odniesieniu do pomocy indywidualnej, pomocy indywidualnej na restrukturyzację i programów pomocowych.

W pozostałym zakresie, nieuregulowanym odmiennie w ustawie o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego mają zastosowanie. W konsekwencji skreślono art. 46 ust. 4 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (dotyczący stosowania przepisów Kpa w przypadku kar pieniężnych).

Dodawany ust. 3a do art. 13 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej nakłada na podmioty udzielające pomocy obowiązek wydania opinii w sprawie możliwości jej udzielenia na zasadach określonych w planie restrukturyzacyjnym. Dotychczas przepisy ustawy nakładały na podmiot ubiegający się o pomoc na restrukturyzację obowiązek przedkładania ww. opinii Prezesowi Urzędu wraz z wnioskiem o wydanie opinii. Nie istniała jednak podstawa prawna do wydawania takiej opinii przez organy udzielające pomocy. Powodowało to trudności w uzyskiwaniu stanowisk podmiotów udzielających pomocy, utrudniało tworzenie przez przedsiębiorców planów restrukturyzacyjnych lub wydłużało czas ich przygotowania i w efekcie miało negatywny wpływ na możliwość uzyskania pomocy na restrukturyzację przez przedsiębiorców.

W dodawanym do art. 13 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej ust. 3b wprowadza się obowiązek przedkładania wniosków o wydanie opinii wraz z załączonymi do nich projektami, informacjami lub planem restrukturyzacyjnym również w formie elektronicznej. Powyższe materiały są wykorzystywane do sporządzenia formularzy notyfikacyjnych, które od dnia 31 grudnia 2005 r. powinny być przekazywane przez Polskę oraz pozostałe państwa członkowskie w formie elektronicznej, zgodnie z art. 3 ust. 3 rozporządzenia Komisji nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE.

Z dotychczasowego doświadczenia związanego ze stosowaniem przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej wynika, że nieprawidłowe jest rozgraniczanie katalogu podmiotów, do których może wystąpić Prezes Urzędu o przekazanie dodatkowych wyjaśnień i informacji

przed wydaniem opinii, z uwagi na to, czy mamy do czynienia z projektem programu pomocowego, czy też projektem pomocy indywidualnej lub pomocy indywidualnej na restrukturyzację (art. 15 ust. 1 nowelizowanej ustawy). Jest to szczególnie widoczne w odniesieniu do programu pomocowego, gdzie Prezes Urzędu może wystąpić jedynie do podmiotów opracowujących projekt tego programu, a więc podmiotów formalnie odpowiedzialnych za przygotowanie projektu aktu normatywnego, podczas gdy w praktyce kwestie regulowane przez ten akt mogą być objęte zakresem kompetencji innych resortów. Sytuacja taka ma często miejsce w przypadku programów pomocowych przewidujących udzielenie pomocy w formie ulg podatkowych.

Zmiana w art. 16 ust. 2 ma charakter porządkujący, bowiem Rada Ministrów podejmuje uchwałę w sprawie dokonania notyfikacji po zapoznaniu się z opinią, o której mowa w art. 12 ust. 1, odpowiednio Prezesa Urzędu albo ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 18 ust. 4 pkt 2 obowiązującej ustawy określa sytuacje, w których Prezes Urzędu nie dokonuje notyfikacji projektu pomocy indywidualnej na restrukturyzację. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem ww. przepisu, Prezes Urzędu nie dokonywał notyfikacji pomocy indywidualnej na restrukturyzację w przypadku stwierdzenia przez organ udzielający pomocy niemożności udzielenia pomocy na zasadach określonych w planie restrukturyzacyjnym. Obecnie proponowane jest uzupełnienie tego przepisu również o sytuację, gdy podmiot ubiegający się o pomoc nie przedłożył opinii o możliwości udzielenia pomocy w odniesieniu do wszystkich przypadków pomocy przewidzianej w planie restrukturyzacyjnym. Zmiana ta ma charakter jedynie porządkujący. Jej celem jest wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości, które mogłyby mieć miejsce w tym zakresie. Notyfikowana do Komisji Europejskiej może być bowiem jedynie ta pomoc publiczna, która rzeczywiście ma zostać udzielona. W przypadku pomocy indywidualnej na restrukturyzację, zamiar ten jest właśnie wyrażany w opinii, o której mowa w art. 13 ust. 3 ww. ustawy.

W obowiązującym stanie prawnym notyfikacja oraz uzupełnienie notyfikacji w odniesieniu do programu pomocowego mogła zostać dokonana przez Prezesa Urzędu dopiero po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Ministrów.

Nowelizacja art. 20 ustawy zachowuje obowiązujące rozwiązanie w stosunku do notyfikacji programu pomocowego, natomiast nie przewiduje już konieczności podejmowania uchwały przez Radę Ministrów w przypadku uzupełniania notyfikacji tego projektu, które to działanie często jest związane z odpowiedzią na przedstawiane przez Komisję w toku postępowania żądania. Stąd też, utrzymanie obowiązku uzyskania zgody Rady Ministrów w odniesieniu do uzupełnienia notyfikacji stanowiłoby jej niepotrzebne obciążenie. Konsekwencją zmiany art. 20 nowelizowanej ustawy jest zmiana art. 19 i wykreślenie zawartego w nim odesłania do art. 20. Powyższa zmiana ma na celu jedynie zsynchronizowanie ww. regulacji. Analogiczny charakter ma zmiana przepisu art. 24 pkt 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, która pozwala na wycofanie notyfikowanego programu pomocowego przez Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministra właściwego do spraw rolnictwa, na wniosek organu administracji publicznej opracowującego ten projekt, bez konieczności podejmowania uchwały w tej sprawie przez Radę Ministrów. Z dotychczasowej praktyki UOKiK wynika, że wycofanie notyfikacji nie jest związane z odstąpieniem od zamiaru udzielania pomocy publicznej, ale zazwyczaj oznacza konieczność dokonania zmian w zakresie kwalifikacji pomocy do określonego przeznaczenia bądź w zakresie zasad udzielania pomocy.

Nowelizacja art. 26 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej zmienia dotychczasowe uregulowanie kwestii przekazywania zainteresowanym podmiotom kopii decyzji Komisji o obowiązku zwrotu pomocy, o której mowa w art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.Urz. WE L 83 z 27.03.1999) oraz wydanej w przypadku, o którym mowa w art. 9 i 16 rozporządzenia Rady. Zmiana ta de facto odnosi się do pomocy indywidualnej oraz pomocy indywidualnej na restrukturyzację, w przypadku, w którym lepszym rozwiązaniem jest przesłanie kopii decyzji przez Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministra właściwego do spraw rolnictwa, bezpośrednio beneficjentowi pomocy, a także podmiotowi zobowiązanemu do

zwrotu pomocy, jeżeli w danym przypadku nie jest on tożsamy z jej beneficjentem.

Zmiana w art. 27 ust. 7 ma na celu uniknięcie wątpliwości, z której części budżetowej ponoszone są koszty zastępstwa procesowego Prezesa Urzędu i ministra właściwego do spraw rolnictwa w sprawach z zakresu pomocy publicznej toczących się przed Trybunałem Sprawiedliwości lub Sądem Pierwszej Instancji.

Dodatkowo wprowadzenie zmian w art. 31 i 31a ustawy związane jest z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2005 r. rozporządzenia Komisji (WE) nr 1860/2004 z dnia 6 października 2004 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis dla sektora rolnego i sektora rybołówstwa (Dz.Urz. UE L 325 z 28.10.2004, str. 4). Państwo członkowskie, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1860/2004, rejestruje oraz opracowuje wszystkie informacje dotyczące pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, w szczególności ogólnej kwoty pomocy de minimis otrzymanej przez przedsiębiorstwa w sektorze rolnym i rybołówstwa państwa członkowskiego. Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia, ogólna kwota pomocy de minimis przyznawana jakiegokolwiek beneficjentowi w sektorze rolnictwa i rybołówstwa, nie może przekroczyć 3 000 euro w dowolnie określonym okresie trzech lat. Krajowa skumulowana kwota pomocy de minimis, która może być przyznana przedsiębiorstwom w sektorze rolnym i rybołówstwa, wynosi w:

- 1) rolnictwie – 44 895 000 euro,
- 2) rybołówstwie – 1 652 100 euro.

Organem monitorującym pomoc publiczną w zakresie rolnictwa lub rybołówstwa jest minister właściwy do spraw rolnictwa. W celu przestrzegania krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” i wydawanego co najmniej raz na kwartał, będzie informował o wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie. W przypadku

wyczerpania limitu minister właściwy do spraw rolnictwa niezwłocznie ogłosi o tym w drodze obwieszczenia.

W celu nadzorowania, że wielkość udzielonej beneficjentowi pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie nie przekroczyła kwoty 3 000 euro w okresie trzech lat, w art. 8 projektu ustawy zawarto przepis przejściowy, że podmiot ubiegający się o ww. pomoc zobowiązany jest do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy oświadczenia o otrzymanej od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia wejścia w życie ustawy pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie albo oświadczenia, że nie otrzymał w tym okresie takiej pomocy. Ponadto, aby przestrzegać krajowego limitu skumulowanej wielkości pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, w przepisach przejściowych zobowiązano podmioty udzielające pomocy do przekazania ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, informacji o udzielonej przez te podmioty od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia wejścia w życie ustawy o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

Uzupełnienie katalogu podmiotów udzielających pomocy publicznej zobowiązanych do przekazywania sprawozdań za pośrednictwem organów nadzorujących, przewidziane w dodawanych do art. 32 nowelizowanej ustawy ust. 6a i 6b, jest wskazane z uwagi na potrzebę zwiększenia efektywności procesu zbierania danych. Ze względu na zgłaszane wątpliwości dotyczące obowiązku przekazywania sprawozdań przez regionalne instytucje finansujące oraz ochotnicze hufce pracy, proponowana regulacja jednoznacznie określa sposób przekazywania sprawozdań.

Na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej zmieniono przepis, o przekazywaniu sprawozdań bezpośrednio przez wojewodów do Prezesa Urzędu albo ministra właściwego do spraw rolnictwa (art. 32 ust. 6).

Dotychczas obowiązujące przepisy ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej nakładały na podmioty udzielające pomocy jedynie obowiązek sporządzania i przedstawiania Prezesowi Urzędu sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej – obowiązek sprawozdawczy powstawał więc tylko w przypadku, gdy w okresie sprawozdawczym nastąpiło udzielenie przez dany podmiot pomocy. Natomiast podmiot, który w danym okresie nie udzielił

pomocy publicznej, chociaż był uprawniony do jej udzielania, nie miał żadnych obowiązków informacyjnych w stosunku do Prezesa Urzędu. W celu umożliwienia precyzyjnego ustalenia, które spośród podmiotów uprawnionych do udzielania pomocy rzeczywiście tej pomocy nie udzieliły, a które zaś uchyliły się od obowiązku sporządzenia sprawozdania, konieczne jest wprowadzenie obowiązku informowania Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministra właściwego do spraw rolnictwa, o nieudzieleniu pomocy publicznej w danym okresie (art. 32a nowelizowanej ustawy). Uzyskane w ten sposób informacje umożliwią zwiększenie wiarygodności danych w zakresie całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej. Wprowadzenie ww. obowiązku wiąże się z koniecznością określenia w rozporządzeniu wzoru formularza informacji o nieudzieleniu pomocy (art. 35 nowelizowanej ustawy), jak również zmiany porządkowej w przepisie dotyczącym sporządzania przez Prezesa Urzędu, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – ministra właściwego do spraw rolnictwa, sprawozdania zawierającego wyniki monitorowania pomocy publicznej (art. 36 nowelizowanej ustawy).

W związku z postulatami dotyczącymi ograniczenia ilości materiałów przedkładanych podmiotowi udzielającemu pomocy publicznej przez podmioty ubiegające się o pomoc wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy, stworzono możliwości przedkładania przez podmioty ubiegające się o pomoc w określonych sytuacjach tylko informacji o nieotrzymaniu pomocy (art. 37 ust. 5 nowelizowanej ustawy). Zmiana taka przyczyni się również do uproszczenia procedury ubiegania się o pomoc publiczną. W związku z powyższym, konieczna jest także zmiana rozporządzenia określającego wzory stosownych formularzy informacyjnych (art. 37 ust. 6 nowelizowanej ustawy).

Celem ograniczenia zakresu obowiązków ciążących na beneficjentach pomocy, zasadne jest zniesienie obowiązku składania przez te podmioty Prezesowi Urzędu okresowych sprawozdań o otrzymanej pomocy publicznej, przewidzianego dotychczas w art. 40 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zniesienie ww. obowiązku stanowić będzie istotne odciążenie tysięcy przedsiębiorców, którzy skorzystali z pomocy publicznej. Jednocześnie, rezygnacja z informacji zwartych w sprawozdaniach

beneficjentów pomocy nie będzie powodowała istotnego ograniczenia skuteczności monitorowania pomocy publicznej. Z dotychczasowych doświadczeń UOKiK wynika, że przydatność informacji zawartych w sprawozdaniach beneficjentów pomocy w zakresie monitorowania pomocy publicznej jest ograniczona. Przetwarzanie otrzymywanych informacji jest wysoce pracochłonne i mało efektywne. Dodatkowo, konieczność gromadzenia i archiwizowania sprawozdań, jak również udzielania wyjaśnień w zakresie licznych wątpliwości, co do sposobu sporządzenia sprawozdania, stanowi poważne obciążenie dla pracowników UOKiK, co jest szczególnie istotne, biorąc pod uwagę możliwości kadrowe Urzędu. Konsekwencją tej zmiany jest uchylenie art. 40 ust. 2 nowelizowanej ustawy.

Art. 41 nowelizowanej ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej w swoim dotychczasowym brzmieniu, stanowi, że informacje dotyczące beneficjenta pomocy oraz podmiotu ubiegającego się o pomoc, z wyjątkiem informacji o wielkości i formie udzielonej mu pomocy oraz jej przeznaczeniu, podstawie prawnej, a także podmiotach udzielających pomocy, są objęte tajemnicą służbową w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych. Powyższe brzmienie przepisu powoduje, że z jednej strony, z mocy prawa, objęte tajemnicą służbową są informacje, które nie podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów (np. informacje dotyczące beneficjenta pomocy, które nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa lub są powszechnie dostępne). Z drugiej zaś strony, nie jest zapewniona prawidłowa ochrona informacji, które na podstawie odrębnych przepisów takiej ochronie podlegają (np. stanowiące tajemnicę handlową informacje dotyczące podmiotów innych niż beneficjent pomocy i podmiot ubiegający się o pomoc). Z powyższego względu, zaproponowane zostało nowe brzmienie art. 41 ww. ustawy, eliminujące ww. problemy, zgodnie z którym pracownicy Urzędu oraz pracownicy innych podmiotów realizujących zadania określone w ustawie będą zobowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których powzięli wiadomość w związku z toczącym się postępowaniem lub realizacją innych zadań określonych w ustawie. Rygor ten nie dotyczyłby informacji powszechnie dostępnych, oznaczenia beneficjenta pomocy,

informacji o wielkości i formie udzielonej mu pomocy oraz o jej przeznaczeniu, podstawie prawnej, a także podmiotach udzielających pomocy.

Zmiana art. 44 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej rozszerza możliwość nakładania przez Prezesa Urzędu oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa kar pieniężnych w przypadku uchylenia się od obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 2, tj. przekazania informacji niezbędnych do opracowania wyjaśnień, uwag lub stanowisk oraz odpowiedzi na zapytania Komisji przez beneficjentów pomocy. Przedmiotowa regulacja ma za zadanie wprowadzenie sankcji za niewykonanie ww. obowiązku, co w efekcie pozwoli na zdyscyplinowanie podmiotów ubiegających się o udzielenie pomocy oraz beneficjentów pomocy w zakresie wykonywania obowiązku nałożonego przez przepisy ustawy. Ponadto sankcji podlega niewykonywanie obowiązków określonych w art. 39 i art. 40 ust. 3 pkt 2 nowelizowanej ustawy.

Zapewnienie wystarczającego poziomu ochrony informacji prawnie chronionych jest również niezbędne, z uwagi na przyznanie Prezesowi Urzędu, w art. 2 projektu, prawa żądania od banku informacji objętych tajemnicą bankową, określoną ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.). Jednocześnie prawo do żądania informacji przez Prezesa Urzędu zostało ograniczone do przypadków objętych zakresem ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (art. 21 ust. 2a). Z koniecznością udostępnienia Prezesowi Urzędu informacji mogących stanowić tajemnicę bankową możemy mieć do czynienia w dwóch sytuacjach. Po pierwsze, banki mogą być podmiotami udzielającymi pomocy publicznej, np. w przypadku gdy powierzone im zostanie administrowanie określonymi funduszami publicznymi. Po drugie, praktyka stosowania ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej wykazała, że w ramach toczącego się postępowania, Komisja Europejska może zażądać od państwa członkowskiego przedstawienia informacji będących w posiadaniu banku i objętych tajemnicą bankową.

Dodatkowo wprowadzono zmiany w przepisach obowiązujących, które dotyczą zmian w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.), w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach

i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84, z późn. zm.), w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.), w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.). Zmiany ww. przepisów dotyczą stosowania przepisów projektowanej ustawy przy udzielaniu pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie. Z uwagi na niezgłoszenie do notyfikacji aktów normatywnych regulujących kwestie zwolnień podatkowych, konieczne będzie opracowanie programów pomocowych w tym zakresie, a następnie ich notyfikowanie Komisji Europejskiej. Podstawą prawną do opracowania programów pomocowych będą ustawy podatkowe. W art. 3 projektowanej ustawy wprowadzono przepis, że rada gminy, wprowadzając inne zwolnienia i ulgi przedmiotowe niż określone w ustawie o podatku rolnym, musi stosować przepisy dotyczące pomocy publicznej. Pomoc taka może być udzielana na podstawie notyfikowanego programu pomocowego (ustawa o podatku rolnym) lub udzielana w formie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

Projektowana ustawa nie wymaga notyfikacji, ponieważ nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju Wsi.

W związku z tym, że uzgodnienia międzyresortowe projektowanej ustawy odbywały się przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), w pracach nad projektem ustawy nie uczestniczyły podmioty wykonujące zawodowo działalność lobbingsową.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Projekt aktu normatywnego oddziałuje na podmioty udzielające pomocy publicznej.

Wprowadzone przepisy dotyczące notyfikowania, monitorowania i sprawozdawczości pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie uregulują całość udzielanej pomocy publicznej.

2. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w toku prac nad pierwszą wersją projektu ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie, który pod względem merytorycznym jest zgodny z niniejszym projektem ustawy.

Projekt ustawy był konsultowany z następującymi organizacjami społecznymi i zawodowymi: z Krajową Radą Izb Rolniczych, Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”, NSZZ „Solidarność 80”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacją Związków Producentów Rolnych, Federacją Związków Pracodawców Rolnych, ze Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona” oraz Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Krajową Organizacją Producentów Ryb w Ustce, Stowarzyszeniem Armatorów Rybackich w Kołobrzegu, Zrzeszeniem Rybaków Morskich w Gdyni, Związkiem Producentów Ryb w Poznaniu, Polskim Towarzystwem Rybackim w Poznaniu, Polskim Stowarzyszeniem Przetwórców Ryb w Gdyni. Uwagi zgłoszone podczas konsultacji zostały uwzględnione w projekcie ustawy.

W trybie uzgodnień międzyresortowych oraz podczas konferencji uzgodnieniowej dotyczącej projektu ustawy, która odbyła się w dniu 1 marca 2006 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, uzgodniono z przedstawicielem Narodowego Banku Polskiego proponowany zapis zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

Projekt ustawy był omawiany na posiedzeniu Zespołu do Spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej przy Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które odbyło się w dniu 18 kwietnia 2006 r. oraz na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które odbyło się w dniu 9 maja 2006 r. – gdzie uzyskał pozytywną opinię.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Skutki finansowe wynikające z wdrożenia ustawy, tj. zatrudnienie dodatkowych pracowników w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (około 10 osób) oraz przygotowanie i wdrożenie programu elektronicznego zbierania i przesyłania danych sprawozdawczych (szacowanego na ok. 1 mln zł) zostaną pokryte w ramach budżetu państwa, z części będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw rolnictwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy; wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw; wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Ze względu na fakt, że projekt ustawy nie określa warunków udzielania pomocy beneficjentom, a jedynie reguluje kwestie proceduralne, umożliwiające notyfikację, a następnie prawidłowe monitorowanie i nadzorowanie pomocy publicznej, nie ma on wpływu ani na rynek pracy, ani też konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionów.

5. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.